

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

GHID PRIVIND INDICATORI DE RISC PENTRU IDENTIFICAREA CAZURILOR DE CORUPȚIE A FUNCȚIONARILOR PUBLICI STRĂINI ÎN CADRUL OPERAȚIUNILOR ECONOMICE INTERNAȚIONALE

ONPCSB

Ianuarie 2026

CUPRINS

INTRODUCERE	3
CADRUL LEGISLATIV	4
ROLUL OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR.....	8
CORELAȚIA DINTRE MITA STRĂINĂ ȘI SPĂLAREA BANILOR.....	10
CAZURI MEDIATIZATE DE MITĂ STRĂINĂ	13
INDICATORI DE RISC PENTRU IDENTIFICAREA POSIBILELOR CAZURI DE CORUPȚIE A FUNȚIONARILOR STRĂINI ÎN CADRUL OPERAȚIUNILOR ECONOMICE	15
Indicatori generali de alertă în legătură cu părțile implicate.....	15
Indicatori de suspiciune în legătură cu tranzacțiile	17
Caracterul non-exhaustiv și adaptabilitatea indicatorilor de risc	21
TIPOLOGII DE SPĂLARE A BANILOR PROVENIȚI DIN MITĂ STRĂINĂ	22
CONCLUZII	22

INTRODUCERE

Integrarea României în spațiul economic globalizat necesită o aliniere strictă la cele mai înalte standarde de integritate. **România se află în faza finală a parcursului pentru aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)**, un obiectiv strategic care redefinesște fundamental așteptările de la sectorul public și privat.

Un moment definitoriu în acest proces a fost atins în **noiembrie 2025**, odată cu obținerea **Avizului Formal din partea Grupului de Lucru privind Combaterea Mitei (Working Group on Bribery)**. Acest aviz reprezintă o confirmare a maturității legislative și instituționale a României în lupta împotriva corupției transfrontaliere și a fenomenului de **mită străină**.

Conform standardelor OCDE, este imperativ să deținem mecanisme eficiente de identificare, evaluare și atenuare a riscurilor de corupție.

Acest ghid oferă setul de instrumente necesar pentru a înțelege și a recunoaște **indicatorii de risc** specifici care pot semnaliza o potențială problemă de conformitate în ceea ce privește mita străină. Indicatorii de risc prezentați sunt doar exemple, folosirea lor ajutând entitățile raportoare să treacă de la simpla reacție la probleme, la o abordare proactivă și etică, esențială pentru statutul de partener de încredere în cadrul OCDE. Entitățile raportoare trebuie să folosească aceste exemple ca bază pentru **propriile sisteme de monitorizare**, consolidându-și astfel poziția de partener de încredere în cadrul comunității globale de integritate.

Corupția în afacerile internaționale reprezintă o amenințare majoră la adresa bunei guvernări și a competitivității loiale. Având în vedere natura transfrontalieră a acestui fenomen, combaterea sa eficientă necesită o cooperare multilaterală strânsă și instrumente juridice riguroase.

Mita străină poate cauza prejudicii semnificative persoanelor fizice, companiilor și comunităților globale. Aceasta denaturează piețele, subminează democrația, slăbește încrederea în instituțiile publice și deturneză bani și resurse de la comunitățile vulnerabile. Acest tip de mita poate lua multe forme, printre care: bani, cadouri, vacanțe, locuri de muncă pentru prieteni sau rude, plata taxelor școlare.

Designed by Freepik www.freepik.com

CADRUL LEGISLATIV

În septembrie 2023, România a aderat oficial la **Convenția Anti-mită a OCDE**, asumându-și responsabilitatea globală de a pedepsi coruperea funcționarilor străini și de a asigura un mediu economic integru.

Aderarea la această Convenție nu este doar un exercițiu juridic, ci un motor de credibilitate economică cu implicații asupra atracției investițiilor, statutul de țară care aplică standardele OCDE reducând marja de risc pentru investitorii străini și oferind garanții că mediul de afaceri românesc este protejat împotriva concurenței neloiale.

✓ **Convenția din 17 decembrie 1997 privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale**, adoptată la Paris pe 21 noiembrie 1997 și semnată pe **17 decembrie 1997**, impune fiecărei țări semnatare să considere mita străină drept infracțiune. Cele 44 de țări semnatare sunt responsabile pentru aproximativ două treimi din exporturile mondiale și aproape 75% din totalul fluxurilor de investiții străine directe. Datorită procesului robust de monitorizare al Grupului de lucru al OCDE privind mita, acesta este principalul instrument pentru eforturile de combatere a „ofertei” de corupție internațională.

În România: Ulterior aderării oficiale reglementate prin Legea nr. 202/2023, cadrul legislativ național a parcurs un proces de consolidare. Astfel, în decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 319/2024, iar în anul 2025 prevederile acestei legi au fost adaptate în vederea armonizării

depline a mecanismelor interne cu bunele practici și standardele internaționale impuse de OCDE.

✓ **Legea nr. 319 din 20 decembrie 2024 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Convenției privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris la 21 noiembrie 1997,** reprezintă un pilon central în procesul de aderare a României la OCDE, având ca scop principal transpunerea și punerea în aplicare a *Convenției privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale*.

Principalele prevederi și noutăți introduse de acest act normativ sunt:

- **Incriminarea corupției externe:** Legea stabilește sancțiuni drastice pentru oferirea, promisiunea sau darea de mită unui funcționar public străin pentru a obține un avantaj comercial, mituirea funcționarilor străini fiind pedepsită cu închisoare de până la **7 ani**.

Art. 3 alin. (1) - Fapta persoanei care, direct sau indirect, promite, oferă sau dă unui funcționar public străin, pentru acesta sau pentru altul, bani ori alte foloase care nu i se cuvin, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale respectivului funcționar public străin sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri ori în legătură cu orice altă utilizare necorespunzătoare a funcției sale, dacă fapta este de natură să îi procure acesteia sau oricărei alte persoane bani sau alte foloase sau să îi mențină asemenea avantaje în legătură cu desfășurarea de operațiuni economice internaționale, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

- **Responsabilitatea persoanelor juridice:** Au fost introduse circumstanțe atenuante pentru companiile care adoptă și aplică politici interne eficiente de prevenire a corupției.

Art. 3¹ - Pot constitui circumstanțe atenuante judiciare:

- a) adoptarea și aplicarea de către persoana juridică care a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 3 alin. (1) a unui program eficient de organizare, conducere și control intern destinat a preveni comiterea respectivei infracțiuni, dacă*

acest program a fost adoptat și se aplică la data săvârșirii faptei;

b) comportamentul persoanei care, după ce a comis infracțiunea de la art. 3 alin. (1), în timpul urmăririi penale, denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit o infracțiune de mituire a funcționarilor publici străini.

- **Confiscare extinsă:** Permite confiscarea banilor sau bunurilor obținute indirect prin fapte de corupție internațională.

Art. 3²

(1) Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date potrivit art. 3 alin. (1) sunt supuse confiscării.

(2) Se confiscă și banii, valorile sau orice alte bunuri obținute indirect ca urmare a săvârșirii faptei prevăzute la art. 3 alin. (1).

(3) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) și (2) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora. (4) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea.

- **Competența DNA:** Direcția Națională Anticorupție (DNA) a primit **competența exclusivă** de a investiga aceste infracțiuni, precum și infracțiunile conexe (precum spălarea banilor sau evaziunea fiscală) legate de mita externă.

De asemenea, potrivit legii, sunt de competența DNA și următoarele infracțiuni, dacă acestea au fost săvârșite în legătură cu infracțiunea prevăzută la art. 3 alin. (1):

a) **infracțiunea de spălare** a banilor prevăzută la [art. 49 din Legea nr. 129/2019](#) pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

b) **infracțiunile prevăzute la [art. 320-323 din Legea nr. 286/2009](#)** privind codul penal, cu modificările și completările ulterioare;

c) **infracțiunile prevăzute la [art. 3-5](#), [art. 8](#), [9](#) și [art. 9² din Legea nr. 241/2005](#)** pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare.

- **Protecția avertizorilor:** Persoanele care raportează fapte de corupție internațională **beneficiază de protecția legală** oferită de Legea nr. 361/2022 privind avertizorii de integritate.
- **Cooperare internațională:** Modifică procedurile de extrădare și asistență judiciară pentru a facilita schimbul de informații cu alte state membre OCDE.

Art. 7 lit. b) *autoritățile centrale responsabile pentru primirea cererilor de asistență judiciară în cazul comiterii infracțiunii prevăzute la art. 3 alin. (1) sunt Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin structura competentă, pentru cererile de asistență judiciară formulate în faza de urmărire penală, și Ministerul Justiției, pentru cererile de asistență judiciară formulate în faza de judecată sau de executare a pedepsei, precum și pentru cererile de extrădare.*

✓ **Obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte** este prevăzută la art. 6 din **Legea nr. 129/2019** pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin transmiterea unui raport exclusiv Oficiului atunci când entitățile raportoare cunosc, suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că:

- a) bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului; sau
- b) informațiile pe care entitatea raportoare le deține pot folosi pentru impunerea prevederilor prezentei legi.

În temeiul aceluiași articol, se întocmește și se transmite Oficiului un raport de tranzacții suspecte și în situația când, în aplicarea Regulamentului (UE) 2018/1.672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.889/2005, din datele deținute, se cunoaște, suspectează sau există motive rezonabile să se suspecteze că bunurile/fondurile provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului sau persoana a încălcat obligațiile stabilite prin acest regulament.

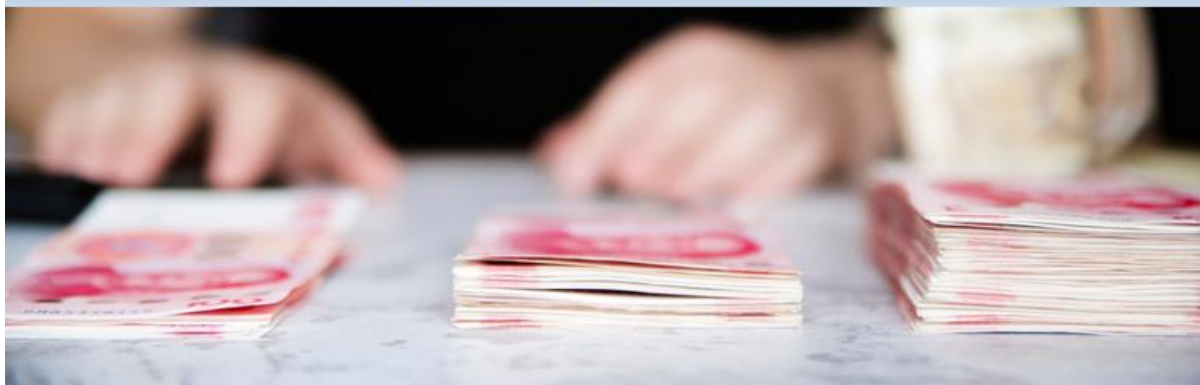

Rolul Oficiului în ceea ce privește mita străină (corupția funcționarilor publici străini în tranzacții internaționale) este definit prin următoarele atribuții:

- **Identificarea fluxurilor financiare suspecte:** Ca Unitate de Informații Financiare (FIU) a României, Oficiul primește și analizează Rapoartele de Tranzacții Suspecte primite de la entitățile raportoare. Mita străină este adesea disimulată prin operațiuni complexe de spălare a banilor.
- **Cooperarea cu DNA:** Conform modificărilor legislative recente (Legea 319/2024), Oficiul colaborează strâns cu **Direcția Națională Anticorupție (DNA)**, care are competența exclusivă de a investiga mita străină. Oficiul transmite către DNA, în baza art. 34 alin. (3) din Legea nr. 129/2019, informări ce cuprind indicii de corupție internațională descoperite în timpul analizelor financiare.
- **Implementarea standardelor OECD:** România a aderat la Convenția OECD privind combaterea mitei străine, iar Oficiul este o autoritate cheie în alinierea României la aceste standarde internaționale, asigurând transparența fluxurilor financiare și raportarea corectă a activităților suspecte.
- **Cooperarea internațională:** Oficiul face schimb de informații cu unități similare din alte state pentru a identifica activele provenite din acte de corupție comise în afara țării sau care implică funcționari străini.

- **Prevenție:** Monitorizarea respectării obligațiilor de către entitățile raportoare supravegheate și controlate de către Oficiu, precum și instruirea entităților raportoare privind implementarea de proceduri interne pentru a evita implicarea acestora în mituirea funcționarilor străini.
- În esență, Oficiul acționează ca un **filtru de informații financiare**, transformând datele brute în indicii pe care procurorii DNA le folosesc pentru a trimite în judecată cazurile de mită străină.

CORELAȚIA DINTRE MITA STRĂINĂ ȘI SPĂLAREA BANILOR

Designed by Freepik www.freepik.com

Mita străină implică oferirea de foloase necuvenite unor funcționari publici străini pentru a obține avantaje în afaceri internaționale. Fondurile utilizate sau obținute prin astfel de practici sunt adesea integrate în sistemul financiar legal prin mecanisme de spălare a banilor. Cele două infracțiuni merg mână în mână, iar combaterea eficientă a corupției internaționale necesită o abordare integrată, care vizează ambele aspecte.

Astfel, politicile stricte de combatere a spălării banilor contribuie direct la prevenirea și depistarea cazurilor de mită străină, prin monitorizarea fluxurilor financiare și identificarea tranzacțiilor suspecte.

Măsurile adoptate atât la nivelul UE, cât și în România pentru a combate spălarea banilor și a preveni infracțiuni asociate, precum mita străină, includ creșterea transparenței financiare, limitarea plăților în numerar și consolidarea supravegherii autorităților competente.

Legătura intrinsecă dintre mita străină și spălarea banilor:

- **Infracțiune predicat:** Mita străină este considerată o "infracțiune predicat" (sursă) pentru spălarea banilor. Fără mita inițială, nu ar exista fondurile murdare care necesită "curățare".
- **Motivația ascunderii:** Persoanele care primesc sau plătesc mită la nivel internațional nu pot folosi acești bani la vedere, în mod transparent. Spălarea banilor le permite să disimuleze originea reală a fondurilor, făcându-le nedetectabile de către autorități.

Mecanisme de spălare utilizate

Mecanismele folosite pentru a spăla banii proveniți din mita străină sunt complexe și adesea transfrontaliere:

- **Companii-fantomă:** Crearea de structuri corporative fictive (companii off-shore) pentru a transfera banii prin conturi bancare multiple, ascunzând beneficiarul real.
- **Tranzacții imobiliare:** Achiziționarea de proprietăți de lux sau bunuri de valoare (artă, iahturi) pentru a investi fondurile ilicite în active tangibile.
- **Contracte și facturi fictive:** Mascarea tranzacțiilor de corupție prin contracte pentru onorarii excesive de consultanță și prin utilizarea facturilor supraevaluate sau subevaluate în tranzacțiile comerciale pentru a justifica transferurile de bani.
- **Sisteme bancare paralele:** Folosirea sistemelor informale de transfer de bani sau a criptomonedelor pentru a ocoli controalele bancare tradiționale. Canalele bancare netradiționale (ex. Hawala) facilitează plățile de mită, fiind imposibil de urmărit.
- **Transferuri de criptomonede** - Anonimatul activelor digitale crește dificultatea urmăririi tranzacțiilor.

Sectoare cu risc ridicat

Potrivit Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), **sectoarele construcțiilor, mineritului, apărării și industriei militare, resurselor naturale și energiei, medical și farmaceutic, telecomunicațiilor, transporturilor, proiectelor de infrastructură și activităților de dezvoltare imobiliară** par să fie deosebit de predispuse la mita străină.

Exemple:

- Operatorii economici beneficiari de contracte de achiziție publică și proceduri de atribuire - Mita este adesea utilizată pentru a obține contracte publice, ceea ce face ca procesele de achiziții publice să fie un domeniu cu risc ridicat.
- Industriile extractive (petrol, gaze și minerit) - Acestea activează frecvent în jurisdicții cu resurse naturale vaste, dar cu un indice de integritate scăzut, unde obținerea licențelor de exploatare și a drepturilor de concesiune este asociată cu un risc major de plăți ilicite către oficiali.

- **Sectorul imobiliar și serviciile juridice** - Sunt identificate ca arii cu risc ridicat pentru integrarea fondurilor ilicite, în special prin evaluări imobiliare supraestimate și utilizarea unor vehicule juridice cu beneficiari reali ascunși.

Alte sectoare care pot fi expuse acestui risc sunt:

- **Organizațiile neguvernamentale (ONG-uri)** - Pot fi utilizate în mod abuziv ca mijloace de plată ilicită deghizate în contribuții caritabile.
- **Sectorul financiar** - Instituțiile bancare și societățile de investiții intermediază fluxuri financiare care pot masca transferuri de mită, devenind vulnerabile în absența unor mecanisme riguroase de cunoaștere a clientelei.

Strategii de conformitate și prevenire

- **Evaluarea riscurilor:** Identificarea sectoarelor cu risc ridicat (de exemplu, apărare, extracție, infrastructură) și a jurisdicțiilor cu risc ridicat.
- **Măsuri privind cunoașterea clientelei:** Efectuarea verificărilor amănunțite asupra intermediarilor, agenților și partenerilor terți.
- **Controale interne:** Stabilirea unor politici clare împotriva mitei, programe de formare și canale de raportare sigure și anonime.
- **Sistem de control intern AML:** Echipa de conducere să exercite un management bazat pe valori, promovând activ respectarea normelor legale. Promovarea unei culturi a conformității trebuie să fie o prioritate asumată de către conducerea executivă.

CAZURI MEDIATIZATE DE MITĂ STRĂINĂ

Designed by Freepik www.freepik.com

 Un exemplu recent și relevant de investigație privind mita străină, care a fost intens mediatizat în contextul aderării României la OCDE în 2025, vizează mita oferită pentru obținerea unor contracte în domeniul apărării.

În februarie 2025, Direcția Națională Anticorupție a făcut publice detalii dintr-un dosar de corupție transnațională:

- **Fapta:** Un asociat al unei firme (cetățean grec) a fost acuzat că a oferit mită unui oficial străin (reprezentant al forțelor armate ale SUA) pentru a facilita obținerea unui contract de furnizare de bunuri și servicii către baze militare.
- **Miza:** Contractul în cauză avea o valoare de aproximativ **9 milioane de euro**.
- **Mecanismul:** Mita a fost oferită pentru a asigura firmei românești un avantaj necuvenit în procesul de achiziție, încălcând regulile de competitivitate internațională.
- **Impactul asupra aderării OCDE:** Acest caz a fost menționat ca exemplu de bune practici în evaluarea României de către Grupul de Lucru Anti-Mită al OCDE. Capacitatea DNA de a investiga cazuri în care sunt implicați funcționari sau interese ale unor entități străine a fost un factor decisiv pentru obținerea avizului formal al României pe 27 noiembrie 2025.

 Dosarul Microsoft: Deși datează de peste un deceniu, în iunie 2024, presa internațională a raportat deschiderea unor procese corelate în Austria, vizând comisioanele plătite către decidenți români. În 2025, procesul a continuat cu achitări sau condamnări definitive pentru spălarea banilor rezultați din acele tranzacții.

Cazul Glencore (2022) - Corupția în sectorul extractiv

Un exemplu clasic de mită pentru acces la resurse naturale în Africa.

- **Faptele:** Una dintre cele mai mari companii de trading de materii prime din lume a recunoscut că a plătit mită pentru a obține acces la câmpuri petroliere în Nigeria, R.D. Congo și Camerun.
- **Sanctiunea:** A acceptat să plătească aproximativ **1,1 miliarde de dolari** pentru a soluționa investigațiile de corupție.

Cazul Airbus: Compania a fost subiectul unei investigații globale de amploare (finalizată inițial cu o amendă record de aproximativ 4 miliarde de dolari în 2020), însă ramificațiile sale privind contractele de securizare a frontierelor în diverse țări au rămas în atenția publică prin prisma modului în care au fost disimulate plățile prin companii-fantomă.

- **Faptele:** Gigantul aeronautic a fost acuzat de utilizarea unei rețele globale de intermediari pentru a mitui oficiali guvernamentali și companii aeriene de stat în peste 20 de țări pentru a câștiga contracte.
- **Sanctiunea:** Airbus a plătit peste **3,9 miliarde de dolari** în cadrul unor acorduri încheiate simultan cu autoritățile din mai multe state.
- **Impact:** Cazul a evidențiat utilizarea "agentului terț" ca principala metodă de disimulare a mitei.

Cazul Goldman Sachs și scandalul 1MDB (2020)

Un caz care a implicat spălarea de bani la cel mai înalt nivel guvernamental în Malaezia.

- **Faptele:** Banca a ajutat la strângerea a 6,5 miliarde de dolari prin emisiuni de obligațiuni pentru fondul suveran 1MDB. O mare parte din acești bani a fost furată de oficiali și intermediari, fiind folosită pentru a mitui oficiali din Malaezia și Abu Dhabi.
- **Sanctiunea:** Goldman Sachs a acceptat să plătească peste **2,9 miliarde de dolari** autorităților din mai multe țări.
- **Deznodământ 2024-2025:** Investigațiile au continuat să recupereze active de lux, inclusiv iahturi și opere de artă, achiziționate cu banii furați.

Aceste cazuri demonstrează că mita străină nu mai este un fenomen izolat, ci o prioritate de siguranță națională și integritate economică, monitorizată riguros în 2025 de organismele internaționale.

Designed by Freepik www.freepik.com

Indicatorii de risc constituie semnale de alarmă, evenimente sau circumstanțe specifice care pot semnala vulnerabilități de conformitate sau suspiciuni de corupție. Analiza acestor indicatori este obligatorie pentru evaluarea precisă a riscurilor și pentru stabilirea unor măsuri de prevenție și control proporționale.

Indicatori generali de alertă în legătură cu părțile implicate

▮ **Jurisdicția** (sau administrația guvernamentală specifică) este clasificată ca fiind o zonă cu risc ridicat de corupție;

▮ **Părțile implicate:**

- **Au legătură** cu o țară care acordă cetățenie sau viză prin investiții; o persoană expusă public aflată în legătură cu o companie străină; o persoană expusă public care deține proprietăți imobiliare într-o țară străină.
- Au mai **multe pașapoarte** din mai multe țări.
- Sunt **înregistrate într-o țară**, fără a avea legături reale cu acea țară.

▮ **Sectorul de activitate** prezintă un risc inherent ridicat, fiind marcat istoric de incidente de integritate sau prin particularități operaționale (precum contracte de angajare sau termene de execuție critice) care favorizează vulnerabilitatea la corupție.

Contextul, antecedentele sau reputația părților implicate:

- Entitatea sau beneficiarul real prezintă un **profil de risc ridicat**, fiind vizată/vizat de antecedente de conduită neconformă sau de un istoric judiciar ce include cercetări penale și condamnări pentru fapte de corupție sau
 - Una dintre părți deține sau a deținut calitatea de **persoană expusă public** (cu încetarea mandatului în ultimul an), existând riscul exploatarei informațiilor confidentiale dobândite în exercitarea atribuțiilor oficiale în scopul facilitării tranzacției.
 - Plăți către consultanți (angajați de o companie care dorește să obțină un contract într-o țară străină) care **nu au expertiză** în domeniu sau care **sunt rude** ale oficialilor guvernamentali.
- ? Cum poate fi identificat acest risc: Existența unui semnal de alarmă determinat de **intervenția unui terț** influent în procesul de selecție/recomandarea provine de la o persoană cu autoritate decizională asupra oportunității comerciale, fapt ce poate compromite obiectivitatea procedurii.

Relațiile - una dintre persoanele implicate direct are o relație personală, de afaceri sau de familie strânsă cu un funcționar public, în special cu unul care are autoritate decizională asupra oportunității de afaceri urmărite.

Structura de proprietate netransparentă: Există un risc ridicat de neconformitate generat de opacitatea structurii corporative a partenerului de afaceri, agentului, consultantului sau intermediarului pe care o companie intenționează să îl folosească într-o tranzacție internațională. Aceasta poate include utilizarea de jurisdicții cu regimuri fiscale preferențiale (paradisuri off-shore), o stratificare complexă a proprietății entităților (crearea unui lanț lung și complex de companii care dețin, la rândul lor, alte companii, cu scopul de a ascunde identitatea persoanei care controlează de fapt afacerea) sau absența identificării clare a beneficiarului real. Aceste elemente sugerează implicarea mascată a funcționarilor publici ca parteneri ascunși, prin interpuși.

Experiență și calificări relevante:

- **Lipsa expertizei tehnice:** entitatea selecționată nu face dovada experienței profesionale sau a calificărilor necesare pentru a îndeplini sarcinile prevăzute în contract.

- **Predominanța influenței politice:** principalul atribut care recomandă colaboratorul pentru acest proiect nu este competența profesională, ci capacitatea sa de a influența direct factorii de decizie implicați.

🚩 **Locație** - Una dintre părțile implicate nu are reședința și nici o prezență comercială semnificativă în țara în care se află clientul sau proiectul.

🚩 **Secretul** - Una dintre părțile implicate insistă să păstreze secretul cu privire la identitatea sa sau nu furnizează informații în răspuns la solicitările privind măsurile de cunoaștere a clientelei, al cărei scop este identificarea riscurilor juridice, financiare și, mai ales, a celor de corupție și spălare a banilor.

Indicatori de suspiciune în legătură cu tranzacțiile

🚩 **Analiza obiectului contractului (produse și servicii):**

- Serviciile contractate sunt descrise prin formulări vagi sau nu sunt susținute prin rapoarte de activitate și livrabile documentate.
- Produsele care urmează să fie furnizate nu sunt relevante sau nu au o utilitate economică justificată pentru proiectul în cauză.

🚩 **Anomalii în fluxul plăților:** Pe parcursul derulării contractului, apar solicitări nejustificate de **suplimentare a bugetului** sau de plată a unor **avansuri substanțiale**, în absența unor dovezi clare privind progresul execuției sau a unor schimbări reale în condițiile economice.

🚩 **Transparența** - anumite aspecte ale contrapartidei sau ale tranzacției nu sunt transparente.

🚩 **Modalitatea de achiziție:**

- **Absența concurenței:** Utilizarea nejustificată a procedurii de **atribuire directă** sau achiziția de la un singur furnizor, fără o fundamentare tehnică sau economică riguroasă.
- **Intervenții neautorizate:** Implicarea directă a unui oficial în etapele procesului de evaluare sau atribuire, în afara atribuțiilor sale legale sau a procedurilor transparente.

Integritatea procesului decizional:

- **Conflicte de interese nedeclarate:** existența unei relații de natură personală, financiară sau profesională între un factor de decizie cu influență asupra selecției și unul dintre ofertanți.
- **Vicierea specificațiilor tehnice:** elaborarea documentației de atribuire prin includerea unor cerințe restrictive sau dedicate („caiet de sarcini cu dedicație”), structurate special pentru a favoriza un candidat prestabilit și pentru a limita concurența reală.

Conformitatea participanților și a rezultatului:

- **Eludarea criteriilor de eligibilitate:** Admiterea în procedură sau desemnarea câștigătoare a unei entități care nu îndeplinește condițiile legale, tehnice sau de integritate. Condițiile de integritate vizează următoarele aspecte:
 1. **Absența condamnărilor penale:** Se verifică dacă administratorii sau beneficiarii reali ai firmei au fost condamnați pentru corupție, spălare de bani, fraudă, terorism sau participare la organizații criminale.
 2. **Inexistența conflictelor de interese:** Se referă la situațiile în care ofertantul are legături (de rudenie, de afaceri sau politice) cu persoane din cadrul autorității contractante care pot influența decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.
 3. **Respectarea eticii profesionale:** Verificarea dacă entitatea a fost implicată în trecut în abateri grave de conduită profesională, cum ar fi încălcarea regulilor de concurență sau neîndeplinirea repetată a unor contracte anterioare din motive imputabile.
 4. **Sanțiuni internaționale:** Verificarea dacă firma sau asociații săi apar pe listele internaționale de sancțiuni sau pe listele de operatori economici sancționați pentru nereguli în contractele publice.

Există mai multe instrumente oficiale prin care operatorii economici sancționați sau cu performanțe slabe sunt monitorizați și pot fi excluși de la licitațiile publice în România:

- ✓ Documentele Constatatoare Negative (SEAP) - date centralizate despre performanța negativă a firmelor în contracte publice;
- ✓ Lista operatorilor economici care au încălcat regulile de concurență - informații disponibile pe site-ul Consiliului Concurenței, care gestionează o listă cu firmele sancționate/implicate în investigații pentru trucarea licitațiilor;
- ✓ Registrul beneficiarilor reali - consultarea Registrului Beneficiarilor Reali (gestionat de ONRC), pentru a preveni participarea firmelor cu structuri opace sau controlate de persoane sancționate;
- ✓ Cazierul judiciar al firmei și al administratorilor;
- ✓ Liste de interdicție la nivel European și Internațional:
 - Sistemul de excludere al Comisiei Europene (EDES), care centralizează entitățile ce au comis fraude cu bani europeni;
 - Listele de sancțiuni internaționale (persoane sau firme supuse restricțiilor din cauza conflictelor sau terorismului).

Anomalii în fluxurile financiare:

- **Deturnarea fluxului de plăți:** Redirecționarea nejustificată a fondurilor către alte conturi decât cele stabilite inițial prin contract sau către destinații care nu corespund beneficiarului real identificat.
- **Aranjamente de plată** care ridică probleme de drept local, cum ar fi plata în moneda altei țări.
- **Solicitări** ca plățile să fie efectuate în două sau mai multe conturi.

 Indicatori privind prețurile de transfer și speculative: revânzarea accelerată a unui activ strategic imediat după achiziție, la un preț disproporționat de mare. Această practică sugerează o subevaluare inițială în scopul transferului de beneficii ilicite sau o metodă de spălare a banilor prin crearea unui profit artificial rapid.

 Indicatori de risc privind integritatea înregistrărilor contabile și a documentației justificative:

- Documentație insuficientă sau inexistentă pentru rambursarea cheltuielilor de călătorie sau pentru alte plăți.
- Refuzul de a documenta corect cheltuielile, tranzacții neînregistrate sau înregistrate incorect și alte nerespectări ale procedurilor/politicilor contabile.
- Facturile descriu vag serviciile furnizate sau sunt lipsite de detalii (de exemplu, „servicii prestate”).
- Suprafacturare, facturi false sau antedatate, emiterea a două facturi diferite (serii/numere diferite) pentru același serviciu, dar cu descrieri ușor modificate, emiterea mai multor facturi cu sume diferite care însumate reprezintă plata unei mite, pentru a evita pragurile de alertă.

Rolul e-Factura în detectarea mitei

În contextul aderării la OCDE și al implementării Legii nr. 319/2024, RO e-Factura devine un instrument de monitorizare. Dacă un audit detectează o factură duplicat înregistrată manual în contabilitate care nu are corespondent în sistemul e-Factura, aceasta este considerată automat un **semnal de alarmă** pentru:

- **Deturnare de fonduri:** plata unui serviciu care nu a existat.
- **Finanțarea mitei:** crearea de "fonduri murdare" prin plata unei facturi fictive către un terț.

Caracterul non-exhaustiv și adaptabilitatea indicatorilor de risc

Deși indicatorii menționați mai sus sunt recunoscuți în literatura de specialitate, aceștia nu constituie o listă limitativă. În procesul de evaluare, **orice circumstanțe sau fapte care indică o vulnerabilitate la corupție** trebuie tratate ca un semnal de alarmă și investigate ca atare. Acești indicatori nu sunt independenți și funcționează în combinație unii cu alții, unii dintre indicatori fiind comuni și altor infracțiuni financiare. Relevanța acestor indicatori variază în funcție de context: anumite riscuri sunt specifice interacțiunii cu sectorul guvernamental, în timp ce altele sunt proprii mediului de afaceri privat sau pot fi transpuse dintr-un domeniu în altul.

Atunci când indicatorii de risc sunt luați în considerație în combinație și în context, ridică profilul de risc, sugerând că este necesară o evaluare sau o analiză suplimentară.

O evaluare suplimentară a persoanelor fizice sau juridice cu un profil de risc crescut poate demonstra un comportament al acestora care a depășit limitele practicilor comerciale sau financiare legitime.

⚠ Un indicator nu semnalează activitate ilegală de unul singur. Dar o combinație poate ridica semnale de alarmă care merită investigații suplimentare. Unitățile de Informații Financiare evaluează continuu acești indicatori pe baza studiilor de caz reale și a feedback-ului primit de la autoritățile de aplicare a legii.

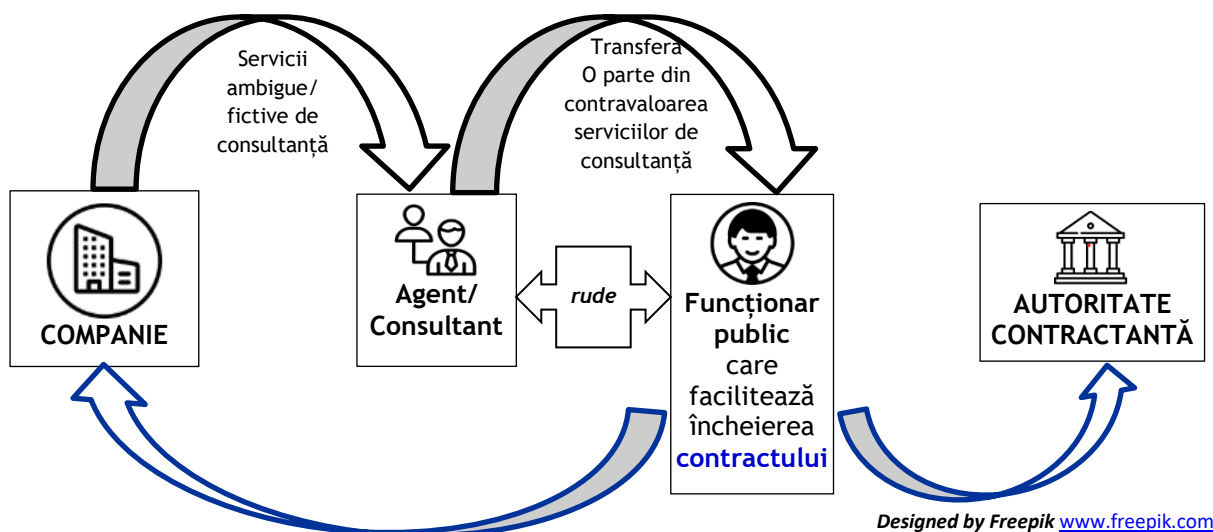
Spălarea banilor proveniți din mită străină implică tehnici complexe menite să rupă legătura dintre actul de corupție și beneficiarul final (funcționarul public străin).

Iată trei tipologii principale inspirate din rapoartele de tipologii publicate de [Grupul de Acțiune Financiară Internațională \(FATF\)](#):

Cazul 1. Utilizarea agenților și a "comisioanelor" de consultanță

Aceasta este una dintre cele mai frecvente metode în contractele internaționale de achiziții publice.

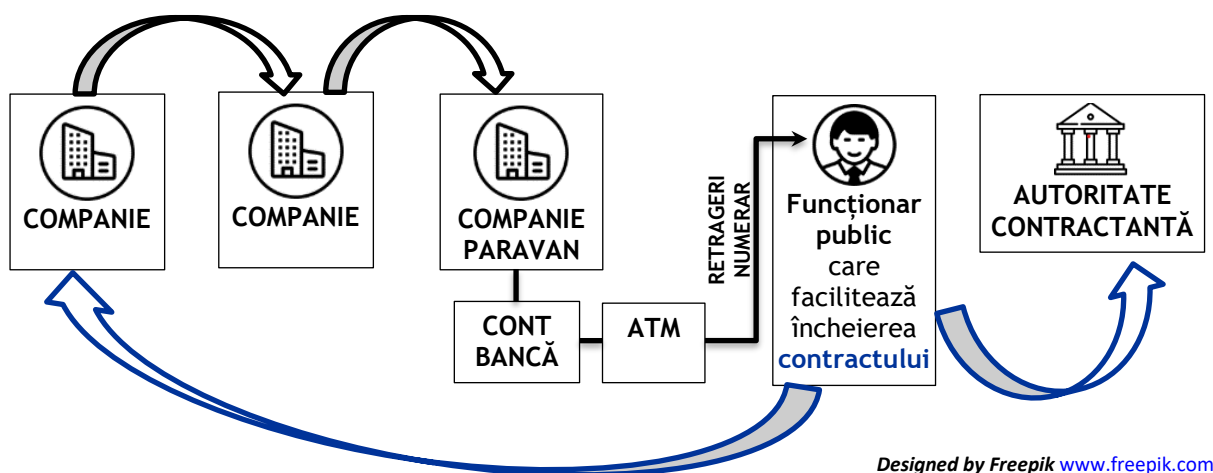
- **Mecanismul:** O companie care dorește să obțină un contract într-o țară străină angajează un "agent" sau un "consultant" local. Compania plătește acestuia un comision nejustificat de mare (de exemplu, 10-15% din valoarea contractului) pentru servicii vagi de consultanță.
- **Spălarea banilor:** Agentul reține o parte din sumă și transferă restul către funcționarul public care a facilitat contractul. Banii sunt „spălați” prin facturi false care fac ca plata să pară o cheltuială de afaceri legitimă și deductibilă.
- **Indicator de risc:** Plăți către consultanți care nu au expertiză în domeniu sau care sunt rude ale oficialilor guvernamentali.

Cazul 2. Companii-paravan și jurisdicții offshore

Pentru a ascunde identitatea beneficiarului real al mitei, infractorii folosesc structuri corporative opace.

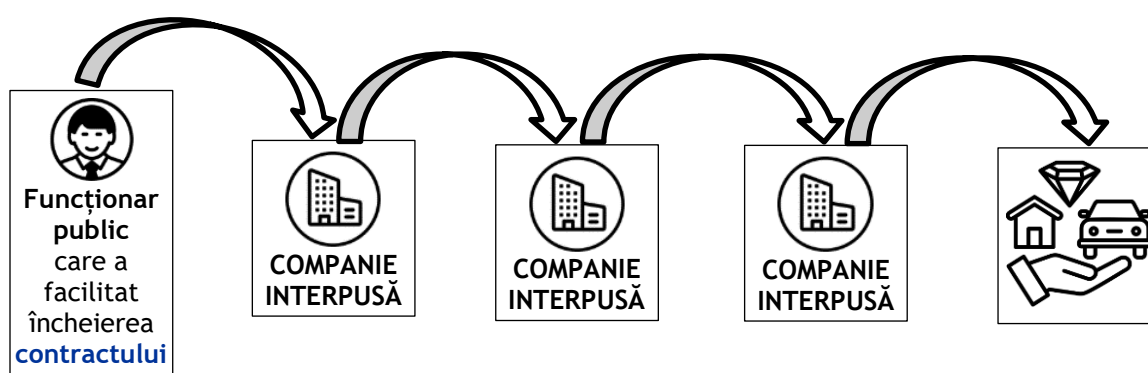
- **Mecanismul:** Mita nu este plătită direct oficialului, ci într-un cont bancar deținut de o companie-paravan (shell company) înregistrată într-un paradis fiscal. Această companie nu are activitate economică reală.
- **Spălarea banilor:** Banii trec prin mai multe companii pentru a face imposibilă urmărirea traseului. Ulterior, oficialul corupt folosește carduri de credit corporative sau împrumuturi fictive de la aceste companii pentru a se bucura de fonduri fără a le declara.
- **Indicator de risc:** Beneficiarul real al contului este o persoană expusă public (PEP) sau un asociat apropiat al acesteia.

Cazul 3. Investiții în active de lux (Imobiliare și Artă)

Odată ce mita a fost integrată în sistemul financiar, aceasta este adesea "ancorată" în active fizice de mare valoare pentru a fi păstrate pe termen lung.

- **Mecanismul:** Fondurile provenite din mită sunt folosite pentru a cumpăra proprietăți imobiliare de lux în metropole internaționale (Londra, New York, Dubai) sau obiecte de artă valoroase.
- **Spălarea banilor:** Achiziția se face prin intermediul unor trusturi sau companii off-shore, astfel încât numele oficialului corupt să nu apară în registrele de proprietate. Ulterior, proprietatea poate fi revândută, iar banii rezultați devin "curați", provenind dintr-o tranzacție imobiliară aparent legală.
- **Indicator de risc:** Achiziții de proprietăți la prețuri mult peste valoarea de piață sau tranzacții realizate prin intermediari fără o justificare economică clară.

Designed by Freepik www.freepik.com

ALTE TIPOLOGII (sursa: [Money Laundering Reporting Office Switzerland \(MROS\) - Typology Report, September 2025](#)):

Cazul 1. Opere de artă - Picturi dintr-o galerie de artă din Caraibe (sursa: Money Laundering Reporting Office Switzerland (MROS) - Typology Report, September 2025)

Acest caz ilustrează diligența cu care un intermediar financiar a clarificat tranzacțiile legate de piața de artă.

Studiile au arătat că sectorul artei este expus riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Marea majoritate a participanților la piață nu au nicio legătură cu activități ilicite, dar există riscuri asociate acestor piețe, iar unele jurisdicții nu au o conștientizare și o înțelegere suficientă a acestora. Acest lucru duce la o lipsă de resurse și expertiză

în materie de investigații și la dificultăți în desfășurarea investigațiilor transfrontaliere.

Astfel, datorită monitorizării tranzacțiilor, un intermediar financiar elvețian a identificat treisprezece transferuri neașteptate în valoare totală de 1,8 milioane USD provenite de la o galerie de artă străină către contul personal al unui client.

Intermediarul financiar a încercat să clarifice contextul. Conform feedback-ului clientului, plățile erau legate de vânzarea a două tablouri care făceau parte din acordul de divorț și care urmau să fie vândute unei galerii de artă străine. Conform unui contract cu galeria de artă, clientul a vândut cele două tablouri cu 1,1 milioane USD, respectiv cu 0,9 milioane USD, o valoare totală de 2 milioane USD. O plată inițială de 200.000 USD fusese deja efectuată, iar restul de 1,8 milioane USD trebuia transferat după vânzare.

Plățile către contul clientului au fost efectuate dintr-un cont al galeriei de artă la o casă de schimb valutar din America de Sud (800.000 USD) și dintr-un alt cont din Caraibe (1 milion USD). Suma totală de 1,8 milioane USD a fost împărțită și plătită în treisprezece tranzacții, între 25.000 USD și 105.000 USD fiecare.

În ceea ce privește plățile eșalonate ale galeriei de artă, clientul a furnizat următoarele explicații:

- În primul rând, banca galeriei de artă din Caraibe a impus o limită zilnică de transfer, impunând efectuarea plăților în rate.
- În al doilea rând, fondurile galeriei de artă disponibile în contul din Caraibe nu erau suficiente pentru a acoperi integral prețul de achiziție. Din cauza acestei lipse de lichidități, galeria de artă a utilizat două canale diferite pentru a efectua plata. Soldul rămas a fost plătit prin acorduri valutare într-o țară din America de Sud, în conformitate cu reglementările Băncii Centrale.

Deși sursele externe care urmăresc licitațiile de artă au indicat prețuri comparabile pentru opere de artă similare, intermediarul financiar avea mari rezerve în ceea ce privește plățile. Contractul prevedea plata inițială a sumei de 200.000 USD, care fusese deja efectuată înainte de semnarea contractului, și restul de 1,8 milioane USD care trebuia transferat în contul bancar al clientului după vânzare. Cu toate acestea, contractul nu stipula niciun motiv pentru plățile eșalonate (limitări ale transferurilor zilnice și lipsa lichidităților), nici necesitatea utilizării unui cont offshore în Caraibe. Cercetările OSINT au descoperit că procurorul unei țări din America de Sud l-a acuzat pe proprietarul galeriei de artă de spălare de bani în legătură cu mita și corupția.

Intermediarul financiar a depus o sesizare privind suspiciunile identificate, acționând în conformitate cu obligațiile sale legale. Infracțiunea care a generat suspiciuni a fost cea de **corupție**. Pe baza principiilor cooperării internaționale, informațiile relevante au fost transmise către o unitate de informații financiare parteneră dintr-o altă țară.

Cazul 2: Imobiliare - Proprietate din Golful Arabiei la Lacul Geneva (sursa: Money Laundering Reporting Office Switzerland (MROS) - Typology Report, September 2025)

Acest caz ilustrează importanța clasificării riscurilor unei relații de afaceri, în special în ceea ce privește persoanele expuse politic (PEP), și riscurile care pot exista în sectorul imobiliar elvețian.

Relațiile de afaceri cu persoane expuse politic străine și membrii familiilor acestora sau asociații apropiați sunt considerate, în toate cazurile, relații de afaceri cu un risc mai ridicat.

Timp de mai mulți ani, un intermediar financiar elvețian a avut un client care era un fost magistrat dintr-o țară din Golful Arabiei. Datorită statutului de PEP, relația cu acest client a fost clasificată ca având „risc ridicat”.

Conform publicațiilor ulterioare din mass-media europeană, preluate de diverse organizații private de investigații care luptă împotriva corupției internaționale, fostul magistrat a făcut obiectul a numeroase plângeri internaționale pentru deturnare de fonduri în țara sa de origine. Acesta era suspectat că ar fi delapidat zeci de milioane de dolari americani.

Ca urmare a articolelor negative apărute în presă, intermediarul financiar elvețian a raportat ca suspecte două relații de afaceri în care clientul era beneficiarul efectiv. Aceste relații de afaceri înregistrau active în valoare de câteva milioane de franci elvețieni, care nu aveau nicio legătură cu salariile clientului, conform notelor intermediarului financiar. Infracțiunea presupusă era mituirea unor funcționari publici străini.

Cazul 3: Facilitator - Utilizarea cutiilor de valori

Această tipologie ilustrează, cu titlu de exemplu, rolul unui avocat în ascunderea originii activelor, în special prin utilizarea cutiilor de valori.

Un avocat (denumit în continuare „clientul”), care avea două relații de afaceri cu un intermediar financiar, intenționa să deschidă un cont suplimentar.

Intermediarul financiar era la curent cu faptul că clientul acționa în calitate de administrator în alte trei relații de afaceri.

Ca parte a procesului de deschidere a noului cont, intermediarul financiar a efectuat o verificare aprofundată. Această verificare a relevat mai multe articole negative în presă care legau clientul de presupuse activități de spălare de bani (mită) în America de Sud. Pe baza acestor constatări, intermediarul financiar a inițiat o anchetă internă.

În cursul acestei investigații, intermediarul financiar a descoperit că una dintre relațiile de afaceri afectate era asociată cu un seif. Intermediarul nu avea cunoștință despre conținutul seifului. Clientul a declarat că seiful era utilizat pentru depozitarea bunurilor aparținând clienților săi.

În plus, intermediarul financiar a aflat că clientul primise un transfer de 20 de milioane EUR într-un cont asupra căruia deținea o împuternicire generală. Suma a fost transferată prin intermediul a cinci tranșe și provenea dintr-o țară din Europa de Est. Partea care a efectuat transferul era o societate offshore cu sediul în Extremul Orient. Se pare că această societate era deținută în majoritate de o persoană fizică menționată în articolele negative din presă și presupusă a fi implicată în activități de spălare de bani în America de Sud.

În cele din urmă, intermediarul financiar a identificat că una dintre societățile pentru care clientul deținea o împuternicire de semnătură ar fi putut desfășura activități care necesitau autorizare ca intermediar financiar, fără a fi afiliată unei organizații de autoreglementare.

Intermediarul financiar a transmis un raport de activitate suspectă, suspiciunea referindu-se la presupusa spălare de active provenite din mituirea unor funcționari publici străini din America de Sud. Cazul a fost transmis autorității competente de aplicare a legii.

CONCLUZII

Abordarea proactivă instituțională a problematicii acestui ghid reflectă angajamentul României de a adera la cele mai înalte standarde de integritate promovate de **OCDE**, marcând trecerea către un model de guvernare economică bazat pe transparență și responsabilitate transnațională. În peisajul economic global al anului 2025, detectarea timpurie a cazurilor de corupție prin utilizarea **indicatorilor de risc** nu reprezintă doar o obligație legală, ci o condiție esențială pentru protejarea reputației și a sustenabilității actorilor economici români pe piețele externe.

Cadrul legislativ actual, consolidat prin **Legea nr. 319/2024**, instituie un mecanism riguros de descurajare a mitei străine, transferând responsabilitatea de la simpla conformitate formală către o cultură a integrității reale. Prin incriminarea severă a corupției externe, extinderea competențelor **DNA** și valorificarea informațiilor financiare prin intermediul **ONPCSB**, România își consolidează poziția de partener comercial de încredere în arhitectura globală.

În concluzie, lupta împotriva coruperii funcționarilor publici străini este un efort colectiv, în care vigilența instituțională și adoptarea unor programe interne de conformitate devin scuturi fundamentale împotriva distorsionării piețelor și a degradării instituțiilor democratice. Doar printr-o aplicare riguroasă a acestor mecanisme de control, România poate asigura un mediu de afaceri echitabil, capabil să genereze prosperitate într-o economie globală interconectată și etică.

Web-site: www.onpcsb.ro
E-mail: onpcsb@onpcsb.ro
Tel : (+40)213 155 207
Fax : (+40)213 155 227

Adresă: Bulevardul Tudor Vladimirescu, nr. 22
Clădirea Green Gate, etajul 7
București, Sector 5